

Pán knoflíku

Já jsem pán knoflíku a kdo je víc. Dokud mu vládnou, nikdo na mě nemá. Nebo - podle starého vtipu - žádný software na světě ještě nepřekonal vzdálenost mezi telefonem a skříní na spisy (variant je mnoho).

Tak tohle nesouvislé blábolení mělo navodit atmosféru pro povídání o tom, že externí modem s tlačítkem on/off je lepší než jakékoli firewally a bůhvíco ještě a že kde žádný není, ani smrt nebere. Problém však tkví v tom, že i když jste pánem knoflíku a vzdálený stroj, resp. jeho koumavý uživatel nemá šanci, občas potřebujete být vzdáleným uživatelem i vy. Co potom? Nic. Jednoduše vzato, jste nahraní.

Když se pomátne sonda vzdálená od Země stamiliony kilometrů a nereaguje na "knoflíkové" příkazy, můžete ji ponechat svému osudu a oželet nějaký ten dolar. Když se pomátne kuchyňský robot, vypnete ho a odnesete do opravy nebo do šrotu. Je dobré, že jsme pány knoflíku. Tedy zatím. Nebo si to alespoň myslíme. Jedna povídka A. C. Clarka je o tom, kterák po satelitním propojení světové telefonní sítě dostala tato rozum. Kdož ví. Třeba se právě v tomto okamžiku někde na síti rodí bytost, které chca nechca budeme muset přiznat statut inteligence nám rovné. A k problémům, které máme, přibudou další. Ať je to jak chce, jedno je nad slunce jasnější: být pánem knoflíku bude stále těžší a měli bychom se na to připravit už dnes. No, a pokud hledáte analogii s Pánem prstenů, odkud jsem si vypůjčil název, ta základní je nasnadě: Myslet si, že něčemu vládnou, ještě neznamená, že tomu tak opravdu je.

Jednou historkou jsem začínal, další se sluší skončit: Na nástěnce jednoho z webových serverů, prý příjemného karibského ostrova Aruba (nevím, nebyl jsem, ale zaujalo mě už jenom to, že dovážejí vpravdě neuvěřitelné množství whisky - 3 miliony lahví ročně!) jsem našel následující vzkaz:

Dotaz: Jedu na Arubu poprvé, můžete mi někdo říci, zda mi tam bude fungovat mobil používaný v Evropě?

Odpověď: Ano, jistě. Běžte na pobřeží. Vytočte mezinárodní přístupový kód. Vyčkejte na tón. Rozmáchněte se a hodte mobil do moře. A pak si v klidu užijte svou dovolenou...

O filmu

Viděl jsem Pána prstenů i Harryho Pottera. Přiznám se, že to první díky kamarádovi (neměl jsem potřebnou odvalu), to druhé díky synovci, kterému jsem slíbil, že na to půjdeme.

To první bylo neuvěřitelné a nikdy bych nevěřil, že někdo může zfilmovat něco takového, i když mi vadí jistá ztráta poetična (přece jenom pan profesor byl nejen vzdělaný člověk, ale měl i poetického ducha) a jedné postavy. To druhé bylo horší. Sama kniha není ani řemeslně dobře napsaná a slabá je i zápletka, resp. základní myšlenka, která nutně musí každého fantasy fandu přivést k úsměvu. A když je slabý základ, je slabé celé dílo. Nicméně klobouk dolů. Je dobře provedená marketingově. Ne dobře - skvěle! Navíc je bezchybně vymyšlený famfrpál, který ostatně upoutá i na filmu. Pokud bychom měli košťata, jistě by se dostal i na olympijské hry.

Ať už ale máte na Harryho Pottera názor jakýkoli, jedno mu přiznat musíte: než pokémoni, tak raději on. Oproti nim opravdu hlavu a patu má.

O Evropě

Když v poslední době poslouchám a čtu vyjádření politiků - a zdůrazňuji nejen českých - o Evropě a Evropské unii, musím se na jednu stranu smát a na stranu druhou plakat. Často je totiž vidět, jak si chrání svůj malý zadek na své malé židli ve svém malém/větším státečku a zaštiťují se přitom velkými slovy, jako národní suverenita, právo na sebeurčení, zachování způsobu života, zachování svébytné kultury atd. atd. Nejen že mi připadá, že jsem mnohé z jimi používaných pojmů už kdesi slyšel (a nebylo to za zrovna milých okolností), ale hlavně v tom cítím malost. Malost, která sráží k zemi. Malost, která ústí v zaostávání. Malost, která podporuje nacionalismus nebo ještě něco horšího.

A proč o tom mluvím právě zde? Moderní technologie vyžadují obrovské investice a to, že v nich Evropa zaostává - byť třeba Britové mají vynikající základní výzkum -, není žádné tajemství. Pokud se nevytvoří jednotný evropský stát se vším, co k tomu patří, nejenže na ně prostě nebudeme mít (jako už dnes nemáme třeba na pořádný kosmický výzkum), ale opět se se svými žabomyšími problémy zakopeme na našem malém dvorku. Ovšem místo toho, abychom se alespoň zakopali nanotechnologickými "brouky", uděláme to docela obyčejným a v té době už zastaralým bagrem. Dělat totiž kvalitní mechanické věci - třeba auta - nám docela jde. Problém je v tom, že na tohle tisíciletí to bude

trochu málo.

Bohumil Herwig, autor@chip.cz